

Bossche Noten

Kwaaltjes van vroeger

Oude kranten, en dan denk ik nu met name aan kranten uit de achttiende eeuw, delen ons veel mee over kwalen waar onze voorouders aan leden. Deze kranten van vroeger bestonden uit 2 pagina's. De voorpagina ging over vorsten en veldtochten, over hoogwater en de aankomst van schepen uit de Oost of West. De achterzijde bestond voor een groot deel uit advertenties, zoals aanprijzingen van allerlei geneesmiddelen. Veel wonderlijke kruiden en drankjes waren te verkrijgen bij de boekhandelaren, een rustige plek waar mensen ook aan de praat raakten. Zo kon je er *Hals Cuylenburgs Geheym* tegen de *Venusziektens*, *Jigt* en

Podagrapijnen kopen. Doctor Anderson vond *Grana Anglicana* of de *Opregte Schotse Pillen* uit. Voor 1 gulden een geweldig middel dat de *galagtige en melancholische stoffen* uitdreef. Ze beletten bovendien alle 'verstoppingen, neemen weg allerlei Maagpijnen en strekken tot eene wonderbaarlijke verlichting in alle Vrouwelijke Ziekten'. Bovendien 'dooden ze de Wormen en zijn het beste hulpmiddel tegen de Hardlyvigheid'. De heer Bebler die Achter het Wild Vercken woonde, prees een 'uytmuntend Maag-Maagconserv' aan. Een potje van anderhalf ons verkocht hij voor slechts 3 schellingen. Met de winter in zicht kon je bij verscheidene boekhandelaren nog 'een

Onwaardeerlijk middel, geneezende terstond alle Winterhanden, Winterhielen, Teenen, Knobbels, Kloven of Berstingen in de Vingers al was de huid nog zoo hard en opengeborsten' aanschaffen. Je ging niet naar het Kruidvat, maar naar Heinen. ■■■

A.v.

Bronnen

'sGravenhaegsche Courant, 1764, Delftsche Historische Courant 1765, Opregte Haerlemsche Courant, 1766. Het Stadsarchief is in het bezit van een serie kranten uit de achttiende eeuw. Op deze kranten was het stadsbestuur geabonneerd. De 's-Hertogenbossche Courant verscheen pas laat in die eeuw, lang nadat bovengenoemde kranten voor 't eerst werden uitgegeven.